

מסורת הש"ס

(א) [במ"ד: דיכאל],
(ב) נשבת קבל: יצמות קב.
גישולו לו: מו"ק טו: א. ע"ז
כה, (ד) ז'ל ולא,
(ה) רש"א, (ו) ונשט דיה
ופרין, (ז) ונעי מוסי' זמני:
יג ד"ה דיקא נמי,

תורה אור השלם

1. כי בצל החקמה בצל
הספק ויתרון דעת
החקמה תורה בעליה:
קהלת ז' יב

הגהות הב"ח

(א) גמ' מאי מקמייה
ישלח מלמיה וישדויהו
קמיה וניהיט ובי הא
דרב הוה צריה לדי
כו' שלמינה למלמיה
ורשי קמיה ורהיט אמר:
(ב) שם ולקרינהו כי
קריי בפרשת דרכים
עד תריסר ירחי שנת
לבתר הכי נפקיהו
ומקליהו: (א) שם גומתא
דהבגא וירשאל ועוד:
(ג) שם אי מנצריכנא מאי
אמרה ליה אישבעל
לאלהא וירשאל דלא
מגליה אישבעל ליה לאלהא
דשאל ליה מגליה גליא
ליה נפק דרשה כי לאלהא
דשאל הוא דלא מגליה:
הא לעמא ישרא מנגליה:
(ה) שם למעוטי מאי לאו
כ"ל ותי' מאי מנגל:
(ו) שם לא אתרתי קמייתא
כ"ל ותי' דרשא מנגל:
(ז) רש"י ד"ה ורי יוחנן כו'
מנסכת ע"ז. ג"כ ע"ש דף
כ"ב ע"ל: (ח) תוס' ד"ה
ה"י וכו' מנשי צמריי אחד
ש' ה"ג מסתברא שליט
נשאר במסקנא וכו' אהב
נמי י' ה"ג מסתברא:

יום הכיפורים פרק שמיני יומא פד.

עין משפט
נר מצוה

עה א מיי' פ"ב מהל' שנת
הלכה ה' סגנו לאון סה
טו"ע א"ח ס"י שנת
סעף ג:

לעוי רש"י

פשוטי"ש. חולדה.
בני"ל [פניני"ל].
נצה של כנף או זנב.
פשוטי"ר. מעדר.
אישרגילויין.
דלקת שקדים.
ברין מלני"ט.
דלקת שקדים מוגלתית.

רבינו חננאל

ועוד אי"ר מתא בן חרש
החושש בפיו מטילין לו
סם בשבת מפני שהוא ספק
נפשות וכל ספק נפשות
דוחה את השבת. ר' יוחנן
חש בצפדינא, פ"י כאב
השינים, עבדא ליה ההיא
מטרוניתא סמא יום חמישי
וערב שבת, א"ל בשבת
מאי, אמרה ליה לא צריכת, אי
ואי איצטריכנא מאי,
אמרה ליה אישבעל לי
דלא מגליה, אישבעל לה
אלהי ישראל לא מגלינא,
והוה נקיש בליביה בשעת
שבחתו לעצמו ישראל
מגלינא. ובתו אדודעה
ליה, אודעה הוא דלא
הוה ליה שבתו אלא
דלא מגלינא לאלהי ישראל
אבל מגלינא לעמו ישראל.
א"ל ר' חייא בר אבא
לר' יוחנן כמאן כר' מתיא
בן חרש דשרי להטיל
סם בפיו בשבת. א"ל
ר' יוחנן בהחושש בפיו
מטילין לו סם בשבת דברי
הכל היא ולא באחרת
שחולקין. נימא מטייע
ליה לר' יוחנן הא דתייא
מי שאתו ירקון מאכילין
אותו בשר חמור, מי
משכחו כלב מאכילין אותו
מחצר כבד שלו, והחושש
בפיו מטילין לו סם בשבת
דברי ר' מתיא בן חרש,
וחכ"א באלו אין בהן
משום רפואה, באלו לאו
למעוטי סם, דסם אתי ביה
רפואה, ורחי לא למעוטי
הקזת הדם לסרוני. ולא
עמדה.

הבי נמי מסתברא שלשה דברים בו. ריב"א ל"ג הכי נמי מסתברא
אלא הכי גריס תא שמע שלשה דברים משום דמאי אולמיה
דהא מהא דלייתי כזר ונראה לי דשפיר מייתי דברייתא קמייתא לא
מייתי זה מקץ דם לסרוני ולהכי הו' דוחק הא דמוקמינן למעוטי
מקץ דם לסרוני מה שלא הוזכר בה
אלא מהא מיימי שפיר מאי לאו צאלו
אתרתי דסיפא דסליק מינה קאי
ולמעוטי מקץ דם לסרוני דקא
תני רישא ולי (שמא) משום דכלל
דומתא נשאר הכי נמי מסתברא
בשזיל זה אין למוחקו דצפרק קמא
דקידושין (כו): ג"כ מעשה (ח) צמדוני
(אחד) יש הכי נמי (י) [מסתברא] שאינו
נשאר בצפרק אהב (צבא מניעה דף
מו: ט) יש [ג"כ] הכי נמי מסתברא
שאינו נשאר צשמעתא דמטבע אין
נעשה חליפין לפירוט רש"י:

למקטליה בדבר הנורק תניא כוותיה דשמואל
כשהורגין אותו אין הורגין אותו אלא בדבר
הנורק דחייף ביה מסתכן דנכית ליה מיית
דחייף ביה מסתכן מאי תקנתיה נישלח
מאניה (ב) ונירהיט רב הונא בריה דרב יהושע
חף ביה חד מינייהו בשוקא שלחינהו למאניה
וריהיט אמר קיימתי בעצמי¹ החכמה תחיה
בעליה דנכית ליה מיית מאי תקנתיה אמר
אביי ניתי משכא דאפא דדירא² וניכתוב
עליה אנא פלניא בר פלניא אמשכא
דאפא דירא כתיבנא עלך כנתי כנתי קלירום
ואמרי לה קנדי קנדי קלורום יה יה' ה'
צבאות אמן סלה ונשלחינהו למאניה ולקברינהו בי קברי (ט) עד
תריסר ירחי שתא ונפקינהו ונקלינהו בתנורא ונבדרינהו לקטמיה אפרשת
דרכים והגך תריסר ירחי שתא כי שתי מוא לא לישתי אלא גבובתא
דנחשא דילמא חזי בבואה דשידא וליסתכן כי הא (ד) דאבא בר מרתא
הוא אבא בר מניומי עבדא ליה אימיה גובתא דדהבא (ו) ועוד אמר
(ו) מתיא: *ר' יוחנן חש (ב) בצפדינא אזל גבה דההיא מטרוניתא עבדא ליה
מלחא חמשא ומעלי שבתא אמר לה בשבת מאי אמרה ליה לא צריכת אי
מצטריכנא מאי אמרה ליה אישבעל לי (ט) דלא מגליה אישבעל לאלהא
דישראל לא מגלינא נפק דרשה בפרקא והא אישבעל לה לאלהא וירשאל
לא מגלינא הא לעמו ישראל מגלינא והא איכא חלול השם דמגלי לה
מעיקרא מאי עבדא ליה אמר רב אחא בריה דרב אמי מי שאור שמן זית
ומלח רב יימר אמר שאור גופיה שמן זית ומלח רב אשי אמר משחא דגדפא
דאווא אמר אביי אנא עבדי לכולהו ולא איתסאי עד דאמר לי ההוא טייעא
אייתי קשייתא דיתא דלא מלו תילתא וקלינהו בגורא אמרא חדתא ואדריבוק
דהרסנא ומאי סימניה כד רמי מידי בכביה ואתא דמא מבי דרי רבי יוחנן כי חש
בצפדינא עבד הכי בשבתא ואיתסי ורבי יוחנן היכי עביד הכי אמר ר"ג בר
יצחק שאני צפדינא הואיל ומתחיל בפה וגומר בבני מעיים אמר ליה רב חייא
בר אבא לר' יוחנן כמאן כר' מתיא בן חרש דאמר בהחושש בפיו מטילין לו סם
בשבת א"ל שאני אומר בוו ולא באחרת לימא מטייע ליה מי שאחוז ירקון
מאכילין אותו בשר חמור מי שנשכו כלב שומה מאכילין אותו מחצר כבד שלו
והחושש בפיו מטילין לו סם בשבת דברי ר' מתיא בן חרש וחכ"א באילו אין
בהם משום רפואה באילו למעוטי מאי (ט) מאי לאו למעוטי סם לא למעוטי מקיזין
דם לסרוני ה"ג מסתברא דתניא שלשה דברים א"ר ישמעאל בר' יוסי ששמע
משום רבי מתיא בן חרש מקיזין דם לסרוני בשבת ומי שנשכו כלב
שומה מאכילין אותו מחצר כבד שלו והחושש בפיו מטילין לו סם בשבת
וחכ"א באילו אין בהן משום רפואה באילו למעוטי מאי לאו אתרתי
בתרייתא ולמעוטי דרישא לא אתרתי (ט) דרישא קמייתא ולמעוטי דסיפא
תא

למקטליה בדבר הנורק תניא כוותיה דשמואל
כשהורגין אותו אין הורגין אותו אלא בדבר
הנורק דחייף ביה מסתכן דנכית ליה מיית
דחייף ביה מסתכן מאי תקנתיה נישלח
מאניה (ב) ונירהיט רב הונא בריה דרב יהושע
חף ביה חד מינייהו בשוקא שלחינהו למאניה
וריהיט אמר קיימתי בעצמי¹ החכמה תחיה
בעליה דנכית ליה מיית מאי תקנתיה אמר
אביי ניתי משכא דאפא דדירא² וניכתוב
עליה אנא פלניא בר פלניא אמשכא
דאפא דירא כתיבנא עלך כנתי כנתי קלירום
ואמרי לה קנדי קנדי קלורום יה יה' ה'
צבאות אמן סלה ונשלחינהו למאניה ולקברינהו בי קברי (ט) עד
תריסר ירחי שתא ונפקינהו ונקלינהו בתנורא ונבדרינהו לקטמיה אפרשת
דרכים והגך תריסר ירחי שתא כי שתי מוא לא לישתי אלא גבובתא
דנחשא דילמא חזי בבואה דשידא וליסתכן כי הא (ד) דאבא בר מרתא
הוא אבא בר מניומי עבדא ליה אימיה גובתא דדהבא (ו) ועוד אמר
(ו) מתיא: *ר' יוחנן חש (ב) בצפדינא אזל גבה דההיא מטרוניתא עבדא ליה
מלחא חמשא ומעלי שבתא אמר לה בשבת מאי אמרה ליה לא צריכת אי
מצטריכנא מאי אמרה ליה אישבעל לי (ט) דלא מגליה אישבעל לאלהא
דישראל לא מגלינא נפק דרשה בפרקא והא אישבעל לה לאלהא וירשאל
לא מגלינא הא לעמו ישראל מגלינא והא איכא חלול השם דמגלי לה
מעיקרא מאי עבדא ליה אמר רב אחא בריה דרב אמי מי שאור שמן זית
ומלח רב יימר אמר שאור גופיה שמן זית ומלח רב אשי אמר משחא דגדפא
דאווא אמר אביי אנא עבדי לכולהו ולא איתסאי עד דאמר לי ההוא טייעא
אייתי קשייתא דיתא דלא מלו תילתא וקלינהו בגורא אמרא חדתא ואדריבוק
דהרסנא ומאי סימניה כד רמי מידי בכביה ואתא דמא מבי דרי רבי יוחנן כי חש
בצפדינא עבד הכי בשבתא ואיתסי ורבי יוחנן היכי עביד הכי אמר ר"ג בר
יצחק שאני צפדינא הואיל ומתחיל בפה וגומר בבני מעיים אמר ליה רב חייא
בר אבא לר' יוחנן כמאן כר' מתיא בן חרש דאמר בהחושש בפיו מטילין לו סם
בשבת א"ל שאני אומר בוו ולא באחרת לימא מטייע ליה מי שאחוז ירקון
מאכילין אותו בשר חמור מי שנשכו כלב שומה מאכילין אותו מחצר כבד שלו
והחושש בפיו מטילין לו סם בשבת דברי ר' מתיא בן חרש וחכ"א באילו אין
בהם משום רפואה באילו למעוטי מאי (ט) מאי לאו למעוטי סם לא למעוטי מקיזין
דם לסרוני ה"ג מסתברא דתניא שלשה דברים א"ר ישמעאל בר' יוסי ששמע
משום רבי מתיא בן חרש מקיזין דם לסרוני בשבת ומי שנשכו כלב
שומה מאכילין אותו מחצר כבד שלו והחושש בפיו מטילין לו סם בשבת
וחכ"א באילו אין בהן משום רפואה באילו למעוטי מאי לאו אתרתי
בתרייתא ולמעוטי דרישא לא אתרתי (ט) דרישא קמייתא ולמעוטי דסיפא
תא

למקטליה בדבר הנורק תניא כוותיה דשמואל
כשהורגין אותו אין הורגין אותו אלא בדבר
הנורק דחייף ביה מסתכן דנכית ליה מיית
דחייף ביה מסתכן מאי תקנתיה נישלח
מאניה (ב) ונירהיט רב הונא בריה דרב יהושע
חף ביה חד מינייהו בשוקא שלחינהו למאניה
וריהיט אמר קיימתי בעצמי¹ החכמה תחיה
בעליה דנכית ליה מיית מאי תקנתיה אמר
אביי ניתי משכא דאפא דדירא² וניכתוב
עליה אנא פלניא בר פלניא אמשכא
דאפא דירא כתיבנא עלך כנתי כנתי קלירום
ואמרי לה קנדי קנדי קלורום יה יה' ה'
צבאות אמן סלה ונשלחינהו למאניה ולקברינהו בי קברי (ט) עד
תריסר ירחי שתא ונפקינהו ונקלינהו בתנורא ונבדרינהו לקטמיה אפרשת
דרכים והגך תריסר ירחי שתא כי שתי מוא לא לישתי אלא גבובתא
דנחשא דילמא חזי בבואה דשידא וליסתכן כי הא (ד) דאבא בר מרתא
הוא אבא בר מניומי עבדא ליה אימיה גובתא דדהבא (ו) ועוד אמר
(ו) מתיא: *ר' יוחנן חש (ב) בצפדינא אזל גבה דההיא מטרוניתא עבדא ליה
מלחא חמשא ומעלי שבתא אמר לה בשבת מאי אמרה ליה לא צריכת אי
מצטריכנא מאי אמרה ליה אישבעל לי (ט) דלא מגליה אישבעל לאלהא
דישראל לא מגלינא נפק דרשה בפרקא והא אישבעל לה לאלהא וירשאל
לא מגלינא הא לעמו ישראל מגלינא והא איכא חלול השם דמגלי לה
מעיקרא מאי עבדא ליה אמר רב אחא בריה דרב אמי מי שאור שמן זית
ומלח רב יימר אמר שאור גופיה שמן זית ומלח רב אשי אמר משחא דגדפא
דאווא אמר אביי אנא עבדי לכולהו ולא איתסאי עד דאמר לי ההוא טייעא
אייתי קשייתא דיתא דלא מלו תילתא וקלינהו בגורא אמרא חדתא ואדריבוק
דהרסנא ומאי סימניה כד רמי מידי בכביה ואתא דמא מבי דרי רבי יוחנן כי חש
בצפדינא עבד הכי בשבתא ואיתסי ורבי יוחנן היכי עביד הכי אמר ר"ג בר
יצחק שאני צפדינא הואיל ומתחיל בפה וגומר בבני מעיים אמר ליה רב חייא
בר אבא לר' יוחנן כמאן כר' מתיא בן חרש דאמר בהחושש בפיו מטילין לו סם
בשבת א"ל שאני אומר בוו ולא באחרת לימא מטייע ליה מי שאחוז ירקון
מאכילין אותו בשר חמור מי שנשכו כלב שומה מאכילין אותו מחצר כבד שלו
והחושש בפיו מטילין לו סם בשבת דברי ר' מתיא בן חרש וחכ"א באילו אין
בהם משום רפואה באילו למעוטי מאי (ט) מאי לאו למעוטי סם לא למעוטי מקיזין
דם לסרוני ה"ג מסתברא דתניא שלשה דברים א"ר ישמעאל בר' יוסי ששמע
משום רבי מתיא בן חרש מקיזין דם לסרוני בשבת ומי שנשכו כלב
שומה מאכילין אותו מחצר כבד שלו והחושש בפיו מטילין לו סם בשבת
וחכ"א באילו אין בהן משום רפואה באילו למעוטי מאי לאו אתרתי
בתרייתא ולמעוטי דרישא לא אתרתי (ט) דרישא קמייתא ולמעוטי דסיפא
תא

כלב שומה מאכילין אותו מחצר כבד שלו והחושש בפיו מטילין לו סם בשבת ותכמים אומרים
למעוטי מאי לאו אתרתי בתרייתא ולמעוטי דרישא לא אתרתי דרישא ולמעוטי דסיפא:
מ"ט